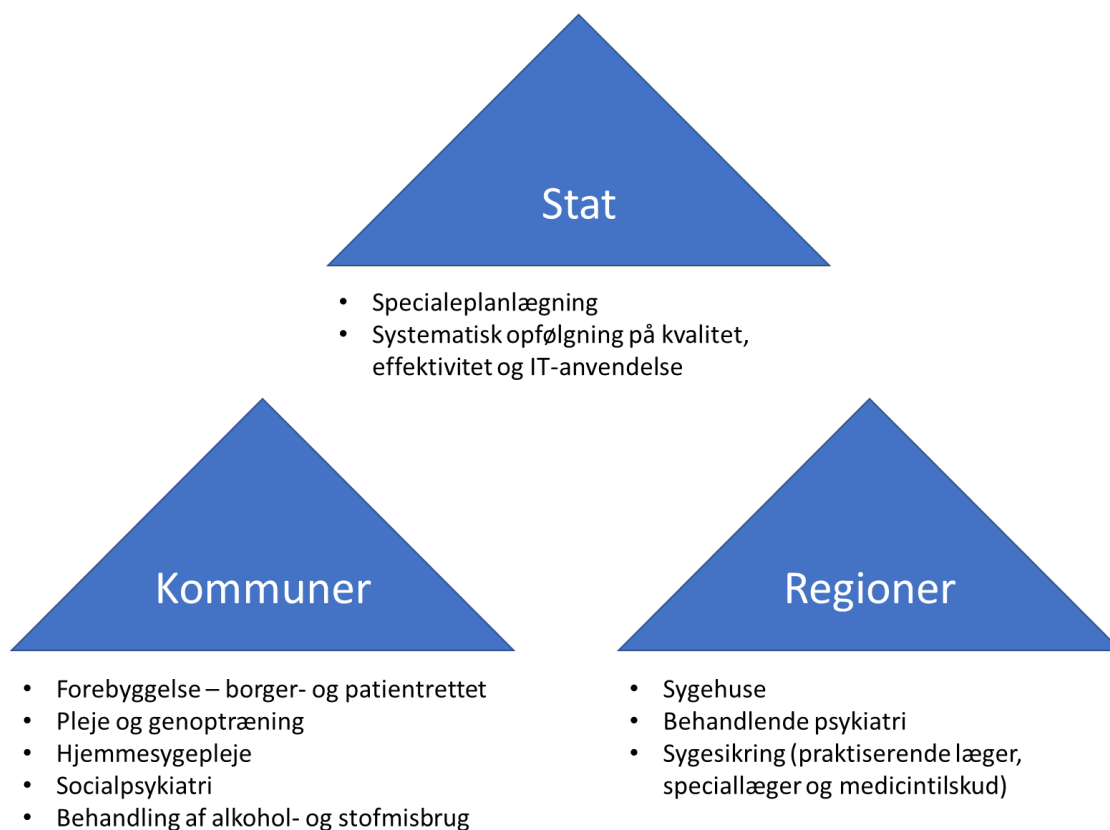

Landerapport – Danmark

Organisering af sundhedsvæsenet

Sundhedsvæsenet i Danmark styres fra tre politiske niveauer – staten, kommunerne og regionerne. Kort fortalt har regionerne ansvaret for sygehuse, de praktiserende læger og den behandlende psykiatri. Kommunerne har ansvaret for forebyggelse, hjemmesygepleje og socialpsykiatrien samt ældreplejen. Staten har det overordnede ansvar for specialeplanlægningen og følger op på kvalitet, effektivitet mv. I figur 1 nedenfor fremgår det, hvad hver enkelt instans har ansvaret for.

Figur 1. Det danske sundhedsvæsens opbygning

Faggruppernes arbejdsopgaver

Nedenfor er en beskrivelse af arbejdsopgaverne for hhv. social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistenter.

Social- og sundhedshjælper

Social- og sundhedshjælper arbejder med mennesker, der har brug for professionel pleje, omsorg og praktisk hjælp. Faggruppen har særligt fokus på borgerens ressourcer og samarbejder med borgeren om at skabe et godt hverdagsliv. At danne relationer, skabe kontinuitet, tillid og nærvær er nogle af de vigtigste kvaliteter i arbejdet. Social- og sundhedshjælper vil typisk arbejde i hjemmeplejen, på et dag- og aktivitetscenter eller på et plejecenter.

Typiske opgaver:

- At yde omsorg, pleje og praktisk hjælp i stabile borgerforløb.
- At arbejde ud fra en rehabiliterende tilgang med fokus på borgerens ressourcer.
- At samarbejde med borgeren om at skabe et godt hverdagsliv.
- At hjælpe borgeren med fx rengøring, tøjvask, mad, træning, personlig pleje og omsorg.

Eksempler på sundhedsfaglige opgaver:

- Hjælpe ved udlevering og indtagelse af medicin.
- Måle blodtryk.
- Udfylde væskeskema.
- Hjælpe med kompressionsstrømper.

Social- og sundhedsassistent

Social- og sundhedsassistenter varetager opgaver som tidlig opsporing af sygdom, sundhedsfremme, sygdomsforebyggelse, omsorg og pleje. De arbejder med særligt fokus på borgerens ressourcer. Social- og sundhedsassistenter arbejder typisk på hospital, i psykiatrien, på plejecenter, i hjemmeplejen eller på bosteder for borgere med fysisk og/eller psykisk handicap.

Typiske opgaver:

- At yde sygepleje for borgere og patienter.
- At støtte borgeren i at mestre sit eget liv i forbindelse med behandling eller sygdom.
- At varetage sundhedsfremme og forebygge sygdom og tilbagefald.
- At gennemføre screening og tidlig opsporing af sygdomme.
- At koordinere indsatser og samarbejde på tværs af faggrupper.
- At implementere velfærdsteknologi.

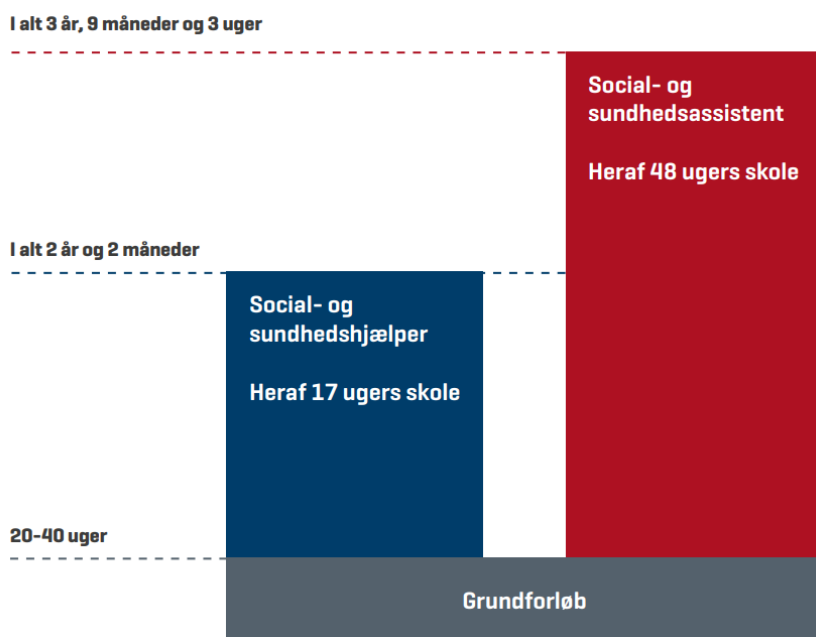
Eksempler på sundhedsfaglige opgaver

- vejlede borgere og patienter om sundhed og sygdom.
- Administrere medicin og give injektioner.
- Foretage sårpleje.
- Måle værdier og have tilsyn med væskebalance og ernæring.

Faggruppernes uddannelse

For at følge med udviklingen i sundhedsvæsenet og sikre nok kvalificerede medarbejdere er der sket gennemgribende ændringer i social- og sundhedsuddannelserne. Social- og sundhedsassistent var tidligere en overbygning på uddannelsen til social- og sundhedshjælper, men blev i 2017 en selvstændig uddannelse. Opbygningen af uddannelserne kan ses i figur 2.

Figur 2. Opbygningen af uddannelserne til hhv. social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent

Social- og sundhedshjælper

Uddannelsen til social- og sundhedshjælper er bygget op af et grundforløb og et hovedforløb, og den består af både skoleperioder og oplæringsperioder (praktik). Uddannelsens varighed er 2 år og 2 måneder, men man kan få merit for både uddannelses- og erhvervserfaring, og dermed få afkortet uddannelsen.

På uddannelsen lærer man at arbejde ud fra en rehabiliterende tilgang, hvor man bedst muligt understøtter borgerne i deres hverdagsaktiviteter ved at hjælpe med fx rengøring, tøjvask, mad, træning, personlig pleje og omsorg. Der vil også være fokus på at arbejde med velfærdsteknologi og digitale hjælpemidler, forebyggelse og sundhedsfremme, fx i forhold til sund livsstil og ensomhed, at kunne observere og formidle ændringer hos borgeren, og at samarbejde med borgere med demens og deres pårørende.

Som uddannet social- og sundhedshjælper har man mulighed for at efteruddanne sig indenfor demens, ernæring, velfærdsteknologi og rehabilitering, og man kan få merit til at videreuddanne sig til social- og sundhedsassistent.

Social- og sundhedsassistent

Social- og sundhedsassistenterne har siden 2008 været autoriserede sundhedspersoner, og de skal selvstændigt varetage opgaver, der primært ligger under sundhedsloven.

Uddannelsens varighed er 3 år, 9 måneder og 3 uger i alt, men man kan få merit for både uddannelses- og erhvervserfaring og dermed få afkortet uddannelsen.

På uddannelsen lærer man at udøve sygepleje og vejlede borgere og patienter om sundhed og sygdom – ofte i svære livssituationer. Der arbejdes ud fra en rehabiliterende tilgang, hvor borgerens egne ressourcer og mestring kommer bedst muligt i spil ved sygdom og behandling. På uddannelsen vil man også lære fx at administrere medicin, foretage sårpleje og have tilsyn med væsketerapi og ernæring. Man vil også arbejde med velfærdsteknologiske løsninger og at kunne tage ansvar for koordinerende opgaver, hvor man samarbejder med andre faggrupper og sektorer om sammenhængende forløb.

Som uddannet social- og sundhedsassistent har man mulighed for at efteruddanne sig indenfor palliation, demens, psykiatri, sårpleje og ledelse. Derudover kan man videreuddanne sig til blandt andet sygeplejerske, jordemoder, socialrådgiver eller ergo- og fysioterapeut.